Stockholms läns landsting

4

Månadsrapport per november 2017 för Stockholms läns landsting

LS 2017-0125

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2018-02-07

LS 2017-0125

Landstingsstyrelsen

Månadsrapport per november 2017 för Stockholms läns landsting

Föredragande landstingsråd: Irene Svenonius

Ärendebeskrivning

Godkännande av månadsrapport per november 2017 för Stockholms läns landsting.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att godkänna månadsrapport per november 2017 för Stockholms läns landsting

Landstingsrådsberedningens motivering

Stockholms läns landsting är till för länets invånare. Den enskilde patienten och resenären i Stockholmsregionen är utgångspunkten i Alliansens ambitioner och strävanden att utveckla hälso- och sjukvården, kollektivtrafiken och övriga verksamheter på kort och lång sikt.

Alliansen sätter patienternas trygghet, fria val och tillgång till hälso-sjukvård i centrum. Den ambitiösa utbyggnaden av kollektivtrafiken ska tillåta länet att växa hållbart och ge människor förutsättningar att resa klimatsmart. Därför måste varje skattekrona användas så effektivt som möjligt.

Stockholmsregionen växer kraftigt. Under perioden januari – september 2017 ökade länets befolkning med över 30 000 invånare. Vid septembers månads utgång uppgick antalet Stockholmare till 2 299 593. Att möta den ökande befolkningen kräver kraft och prioriteringar.

Det är viktigt för Stockholms läns landsting att vi under mer än ett decennium, sedan Alliansen tillträdde, har visat en ekonomi i balans och en förmåga att ha ordning och reda i ekonomin. Resultatet före omställningskostnader per november uppgår till 3 280 miljoner kronor, vilket är 435 miljoner kronor högre än samma period föregående år. Även inkluderat omställningskostnader kopplade till framtidens hälso- och sjukvård visar landstinget på ett positivt resultat på 2 386 miljoner kronor. Kostnadskontroll tillsammans med ökade samlade skatteintäkter bidrar till det goda resultatet.

Resultatprognosen för helåret visar även den på en positiv utveckling. Resultat före omställningskostnader förväntas för helåret uppgå till 1 500 miljoner kronor. Det kan jämföras med årets resultatbudget som uppgår till 283 miljoner kronor. Även efter omställningskostnader förväntas ett positivt resultat för helåret, 479 miljoner kronor.

De samlade skatteintäkterna ökade under perioden med 5,5 procent jämfört med samma period föregående år. Prognosen för helåret är dock något lägre än budgeterat, -174 miljoner kronor baserat på skatteunderlagsprognosen från september.

Det är av stor vikt att hela verksamheten håller hårt i alla kostnader, inte enbart konsultkostnader. Per november ökade kostnaderna med 3,8 procent jämfört med samma period föregående år. Det understryker att kostnadsutvecklingen måste begränsas. Landstinget måste också säkerställa att endast nödvändiga investeringar genomförs och då på ett kostnadseffektivt sätt. Varje sten måste vändas och fokus ska hela tiden vara på att säkerställa att skattebetalarna får valuta för sina skattepengar. Per november är konsultkostnaderna marginellt lägre än samma period föregående år. Det är av största vikt att vi begränsar vår användning av konsulter och att detta tas på yttersta allvar i verksamheten.

Stockholms läns landsting befinner sig mitt i en period med historiskt höga investeringar både inom hälso- och sjukvård och kollektivtrafik – allt för att möta framtiden. Hittills i år har landstinget investerat för 12 736 miljoner kronor. Totalt för året beräknas investeringarna uppgå till 16 437 miljoner kronor.

Vi kan glädjas åt att totalkostnaden för Nya Karolinska sjukhuset i nuläget ser ut att kunna bli lägre än vad som tidigare beräknats.

Beslutsunderlag
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 18 januari 2018
Månadsrapport per november 2017 för Stockholms läns landsting

Irene Svenonius

Gustaf Drougge

2018-01-18
LS 2017-0125

Landstingsstyrelsen
Landstingsstyrelsens förvaltning
SLL Ekonomi
Ulrika Mörman

Landstingsstyrelsen

Månadsrapport per november 2017 för Stockholms läns landsting

Ärendebeskrivning
Månadsrapport per november 2017 för Stockholms läns landsting.

Beslutsunderlag
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 18 januari 2018
Månadsrapport per november 2017 för Stockholms läns landsting

Förslag till beslut
Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att godkänna månadsrapport per november 2017 för Stockholms läns landsting.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Resultatet före omställningskostnader uppgår till 3 280 miljoner kronor för perioden januari till november. Resultatprognosen för 2017 före omställningskostnader uppgår till 1 500 miljoner kronor.

Periodens investeringsvolym uppgår till 12 736 miljoner kronor vilket motsvarar en upparbetningsgrad i jämförelse med budget på 66,2 procent. Investeringsprognosen för året uppgår till 16 437 miljoner kronor att jämföra med årets budget på 19 239 miljoner kronor.

Ekonomiska konsekvenser
Inga ytterligare ekonomiska konsekvenser av beslutet.

Malin Frenning
Landstingsdirektör

Henrik Gaunitz
Ekonomidirektör

Beslutsexpediering:
Akt
SLL Styrning och ekonomi

Godkänd av Malin Frenning, 2018-01-17

Stockholms läns landsting

Diarienummer
LS 2017-0125

Stockholms läns landsting

Månadsrapport per november 2017

Perioden januari – november i korthet

- Per sista november uppgår resultatet före omställningskostnader[1] till 3 280 miljoner kronor.
- Vid slutet av år 2017 prognostiseras resultatet före omställningskostnader uppgå till 1 500 miljoner kronor, i jämförelse med årsbudgeten på 283 miljoner kronor.
- Per sista november uppgår investeringarna till 12 736 miljoner kronor.
- Vid slutet av år 2017 prognosticeras investeringarna uppgå till 16 437 miljoner kronor i jämförelse med årets investeringsbudget som uppgår till 19 239 miljoner kronor.

1. Resultat

Periodens resultat före omställningskostnader uppgår till 3 280 miljoner kronor, vilket är 435 miljoner kronor högre än motsvarande period föregående år. Periodens positiva resultatutveckling beror framför allt på att de samlade skatteintäkterna ökar med 5,5 procent och en gynnsam utveckling av resenärsintäkter inom kollektivtrafiken.

Resultat Mkr	Utfall 2017 jan-nov	Utfall 2016 jan-nov	*Förändring*	Prognos 2017	Budget 2017	Avvikelse Prognos - budget	Bokslut 2016
Verksamhetens intäkter	**19 989**	**19 117**	**4,6 %**	**22 066**	**21 160**	**906**	**21 102**
Bemanningskostnader	-27 661	-26 640	3,8 %	-29 988	-29 371	-617	-29 175
Köpt hälso- och sjukvård, tandvård	-18 543	-17 648	5,1 %	-20 099	-19 986	-113	-19 357
Köpt trafik	-12 353	-12 288	0,5 %	-13 562	-13 800	238	-13 433
Övriga kostnader	-20 373	-19 469	4,6 %	-24 448	-25 054	606	-22 551
Verksamhetens kostnader	**-78 930**	**-76 045**	**3,8 %**	**-88 098**	**-88 211**	**114**	**-84 515**
Avskrivningar	-4 667	-4 163	12,1 %	-5 286	-5 531	245	-4 633
Verksamhetens nettokostnader	**-63 608**	**-61 091**	**4,1 %**	**-71 318**	**-72 583**	**1 265**	**-68 045**
Samlade skatteintäkter	68 575	64 979	5,5 %	74 805	74 979	-174	71 010
Finansnetto	-1 687	-1 043	61,8 %	-1 987	-2 113	126	-1 257
Resultat före omställningskostnader	**3 280**	**2 845**		**1 500**	**283**	**1 217**	**1 708**
Omställningskostnader	-894	-724		-1 021	-1 120	99	-899
Resultat efter omställningskostnader	**2 386**	**2 122**		**479**	**-837**	**1 316**	**808**

Det prognostiserade resultatet för 2017 före omställningskostnader beräknas uppgå till 1 500 miljoner kronor i jämförelse med årets budget som uppgår till 283 miljoner kronor. Resultatförbättringen förklaras bland annat av ökade resenärsintäkter och en reavinst på 48 miljoner kronor som avser en såld fastighet.

[1] Omställningskostnader avser omstruktureringskostnader inom ramen för framtidens hälso- och sjukvård.

Stockholms läns landstings starka resultat behövs för den planerade utbyggnaden och upprustningen av infrastrukturen i både hälso- och sjukvården och i kollektivtrafiken. Överskottet används i huvudsak till att finansiera de investeringar som ska genomföras, vilket leder till ett lägre upplåningsbehov än planerat och ger därmed möjlighet till en lägre ökningstakt av kapitalkostnaderna.

Under året har kostnaderna inom hälso- och sjukvården ökat mer än produktionen, vilket innebär en sämre effektivitet. För att de ekonomiska ramarna ska hålla över tid är det viktigt att den pågående strukturförändringen inom hälso- och sjukvården genomförs och att ett kontinuerligt effektiviseringsarbete bedrivs. Verksamheterna måste arbeta mot att uppnå de budgeterade resultatkraven och att anpassa vårdvolymerna i enlighet med gällande omställningsavtal och intentionerna i framtidens hälso- och sjukvård.

Arbetet med programmet Effektivare landsting fortgår, vilket syftar till att frigöra resurser till landstingets kärnverksamheter genom att säkerställa en effektiv ledning, styrning och uppföljning av landstingets verksamheter. I linje med programmet ska de centrala förvaltningarna flytta ihop samt att redovisningstjänster inom landstingsstyrelsens förvaltning och Stockholms läns sjukvårdsområde ska samordnas. Under hösten pågår också ett arbete för att minska antalet policyer och ge en ny struktur till styrande dokument för att ge tydligare styrning för nämnder och bolag.

För jämförbarhet mellan åren har omställningskostnader exkluderats i alla jämförelsesiffror. Årets prognos för omställningskostnader uppgår till 1 021 miljoner kronor, varav 894 miljoner kronor är upparbetade per november. Det prognostiserade resultatet efter omställningskostnader uppgår till 479 miljoner kronor.

Tabellen nedan visar landstingets resultat per den sista november uppdelat på Stockholms läns landstings verksamhetsområden. Se vidare avsnitt 3 för hälso- och sjukvård samt avsnitt 4 för kollektivtrafik.

Resultat per verksamhetsområde Mkr	Landstings-bidrag jan-nov	Intäkter jan-nov	Kostnader jan-nov	Resultat jan-nov	Prognos 2017	Budget-avvikelse
Hälso- och sjukvård	52 852	10 570	-62 736	686	242	-24
Kollektivtrafik	9 123	11 468	-19 498	1 092	500	250
Kultur	432	84	-508	8	0	0
Regionplanering	155	2	-152	5	0	0
Övrig verksamhet	2 749	81 013	-82 044	1 718	758	988
Koncernjusteringar	-65 309	-14 685	79 766	-228	0	0
Resultat före omställningskostnader	**0**	**88 452**	**-85 173**	**3 280**	**1 500**	**1 214**
Omställningskostnader			-894	-894	-1 021	99
Resultat efter omställningskostnader	**0**	**88 452**	**-86 066**	**2 386**	**479**	**1 314**

1.1 Intäkter

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter uppgår till 19 989 (19 117)[2] miljoner kronor, vilket är en ökning med 4,6 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. De intäkter som ökar mest är resenärsintäkter inom kollektivtrafiken. I periodens utfall ingår en reavinst på 48 miljoner kronor som avser en fastighetsförsäljning. Prognosen för verksamhetens intäkter uppgår till 22 066 miljoner kronor, en ökning med 906 miljoner kronor i jämförelse med årets budget, vilken främst förklaras av ökade resenärsintäkter.

Samlade skatteintäkter

De samlade skatteintäkterna omfattar tre delar: skatteintäkter, ett generellt statsbidrag samt en kommunalekonomisk utjämning. Periodens samlade skatteintäkter uppgår till 68 575 (64 979) miljoner kronor, vilket är en ökning med 5,5 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år till följd av ett ökat skatteunderlag. För 2017 prognostiseras de samlade skatteintäkterna uppgå till 74 805 miljoner kronor, en minskning med 174 miljoner kronor i jämförelse med budget.

[2] Siffror inom parantes avser motsvarande period 2016.

1.2 Kostnader

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader för perioden uppgår till 78 930 (76 045) miljoner kronor, en ökning med 3,8 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Köpt hälso- och sjukvård och bemanningskostnader, som tillsammans svarar för 58,5 procent av verksamhetens kostnader, representerar den största delen av kostnadsökningen. Prognosen för verksamhetens kostnader uppgår till 88 098 miljoner kronor, vilket är 114 miljoner lägre än budget.

Periodens bemanningskostnader uppgår till 27 661 (26 640) miljoner kronor, en ökning med 3,8 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Personalvolymen mätt i antal helårsarbeten[3] uppgår till 42 593, vilket motsvarar en ökning med 336 helårsarbeten eller 0,8 procent. Ökningen av antal helårsarbeten har främst skett inom hälso- och sjukvården. För 2017 prognostiseras antalet helårsarbeten bli 123 fler än budget.

Utvecklingstakten för bemanningskostnaderna är oroväckande eftersom kostnaderna ökar mer än vad som bedöms som långsiktigt hållbart inom Stockholms läns landsting. För att sänka kostnadsökningstakten måste verksamheterna fortsätta att fokusera på de utmaningar som finns inom områden som personalvolym, sjuktal och förändrade arbetssätt. Verksamheterna, främst akutsjukhusen, måste vidta nödvändiga åtgärder för att hålla sig inom givna budgetramar.

[3] Helårsarbeten avser avtalad tid (närvaro och frånvaro) i förhållande till det individuella heltidsmåttet för aktuellt antal dagar under perioden.

Kapitalkostnader
Stockholms läns landsting genomför viktiga investeringar inom hälso- och sjukvård och kollektivtrafik. Investeringarna påverkar landstingets ekonomi genom ökade kapitalkostnader samt ökade driftkostnader.

Avskrivningskostnaderna för perioden uppgår till 4 667 (4 163) miljoner kronor, en ökning med 12,1 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Avskrivningarna ökar till följd av genomförda investeringar enligt investeringsplanen. De prognostiserade avskrivningarna för 2017 uppgår till 5 286 miljoner kronor, vilket är 245 miljoner kronor lägre än årets budget.

Periodens finansnetto[4] uppgår till -1 687 (-1 043) miljoner kronor. Avvikelsen i jämförelse med motsvarande period föregående år består framför allt av en ökad räntedel i årets pensionskostnad, samt kostnader för OPS[5]-avtalet för Nya Karolinska Solna som har tagits i drift under året. Det prognostiserade finansnettot för 2017 uppgår till -1 987 miljoner kronor, vilket är 126 miljoner kronor lägre än budget och beror främst på fortsatt låga marknadsräntor.

2. Investeringar

Stockholmsregionen växer kraftigt, vilket i grunden är positivt då det genererar ökade skatteintäkter. Befolkningstillväxten medför ett ökat investeringsbehov inom såväl hälso- och sjukvård som kollektivtrafik. Årets investeringsbudget uppgår till 19 239 miljoner kronor.

Investeringar	Utfall	Utfall	Prognos	Budget	Bokslut	Upparbetningsgrad %	
Mkr	2017	2016	2017	2017	2016	2017	2016
	jan-nov	jan-nov				jan-nov	jan-nov
Vård inkl fastigheter (LFS)	3 658	2 989	3 886	4 691	3 884	78,0	69,7
Nya Karolinska Solna	2 614	3 525	3 181	3 089	3 855	84,6	80,2
Kollektivtrafik	5 690	5 341	7 109	8 423	6 147	67,5	86,3
Citybanan	6	342	709	709	378	0,8	84,9
Utbyggd tunnelbana	597	595	651	1 291	658	46,2	78,0
Övrigt	173	120	901	1 035	144	16,7	26,4
Totala investeringar SLL-koncernen	**12 736**	**12 912**	**16 437**	**19 239**	**15 065**	**66,2**	**78,3**

Periodens investeringar uppgår till 12 736 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 66,2 procent i förhållande till årets budget. Årets investeringsprognos uppgår till 16 437 miljoner kronor, vilket är 2 802 miljoner kronor lägre än årets budget. Prognosavvikelserna återfinns

[4] Finansnettot består av finansiella intäkter och finansiella kostnader.
[5] Offentlig Privat Samverkan, OPS, är en upphandlingsform för stora infrastrukturprojekt. Grunden är ett långsiktigt avtal mellan den offentliga sektorn som beställare och en privat part som utförare där den privata partnern tar ett helhetsansvar för såväl projektering, byggprocess som drift och underhåll.

främst inom verksamhetsområdena hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik och förklaras under avsnitt 3 Hälso- och sjukvård samt avsnitt 4 Kollektivtrafik.

3. Hälso- och sjukvård

Resultat hälso- och sjukvård*	Utfall 2017	Utfall 2016	*Förändring*	Prognos 2017	Budget 2017	Avvikelse Prognos - budget	Bokslut 2016
Mkr	jan-nov	jan-nov					
Verksamhetens intäkter							
Patientavgifter	1 288	1 282	0,5 %	1 403	1 427	-25	1 401
Landstingsbidrag	52 852	49 965	5,8 %	57 642	57 642	0	54 559
Övriga intäkter	8 503	8 050	5,6 %	9 355	9 086	276	9 021
Summa verksamhetens intäkter	**62 642**	**59 296**	**5,6 %**	**68 400**	**68 155**	**252**	**64 981**
Verksamhetens kostnader							**0**
Bemanningskostnader	-24 873	-23 767	4,7 %	-26 907	-26 271	-636	-26 095
Köpt hälso- och sjukvård, tandvård	-18 796	-17 888	5,1 %	-20 474	-20 119	-363	-19 616
Övriga kostnader	-16 545	-15 637	5,8 %	-18 711	-19 221	512	-17 359
Summa verksamhetens kostnader	**-60 214**	**-57 293**	**5,1 %**	**-66 092**	**-65 611**	**-486**	**-63 070**
Avskrivningar	-933	-721	29,4 %	-1 159	-1 301	142	-805
Finansnetto	-808	-494		-907	-980	73	-510*
Resultat	**688**	**789**		**242**	**263**	**-19**	**595****

*Hälso- och sjukvård innefattar hälso- och sjukvårdsnämnden, Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, Stockholms läns sjukvårdsområde, Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB, Danderyds Sjukhus AB, Södertälje Sjukhus AB, TioHundra AB, S:t Eriks Ögonsjukhus AB, Folktandvården Stockholms Län AB, Ambulanssjukvården i Storstockholm AB, Stockholm Care AB, MediCarrier AB,

**Exklusive ränteeffekt på pensionskostnader för bolag inom LISAB-koncernen.

***Avser resultat före bokslutsdispositioner och skatt, justerat för ränteeffekt på pensionskostnader.

Resultatet för den samlade hälso- och sjukvården per november uppgår till 688 (789) miljoner kronor. För helåret prognostiseras ett resultat på 242 miljoner kronor, vilket är 19 miljoner kronor lägre än budget. Avvikelsen kan främst hänföras till lägre resultatprognos än budget hos merparten av akutsjukhusen. Inom den samlade hälso- och sjukvården uppgår periodens verksamhetsintäkter till 62 642 (59 296) miljoner kronor, vilket är en ökning med 5,6 procent i jämförelse med föregående år. Ökningen beror framför allt på ett ökat landstingsbidrag. Årsprognosen för verksamhetens intäkter efter november månads bokslut är 252 miljoner kronor högre än budget. Ökningen beror på ökad försäljning av material och tjänster samt en ökning av övriga intäkter.

Hälso- och sjukvårdens verksamhetskostnader uppgår till 60 214 (57 293) miljoner kronor, en ökning med 5,1 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Årsprognosen för verksamhetens kostnader är 486 miljoner kronor högre än budget. Den största avvikelsen kan hänföras till bemanningskostnader.

Bemanningskostnaderna uppgår till 24 873 (23 767) miljoner kronor för perioden, en ökning med 4,7 procent. Ökningen består delvis av en volymökning av antalet helårsarbeten med 0,7 procent i jämförelse med samma period föregående år, avtalsenlig löneökning, ökade kostnader för inhyrd personal samt ökade pensionskostnader. Årsprognosen för bemanningskostnaderna ökar med 636 miljoner kronor i jämförelse med årets budget. I bemanningskostnaderna ingår kostnader för inhyrd personal med 482 (430) miljoner kronor, där kostnaden för inhyrda sjuksköterskor ökar mest. Kostnaden för inhyrd personal står för 1,9 (1,8) procent av de totala bemanningskostnaderna.

Kostnaderna för köpt hälso- och sjukvård uppgår till 18 796 (17 888) miljoner kronor och ökar med 5,1 procent i jämförelse med föregående år. Större ökningar av köpt vård finns inom mottagningsverksamheten, inklusive hemsjukvård, habilitering, köpta ambulanstjänster och övrig köpt hälso- och sjukvård. Prognosen för köpt hälso- och sjukvård överstiger budget med 363 miljoner kronor. Övriga kostnader ökar med 5,8 procent, där framför allt läkemedel, tekniska hjälpmedel för funktionshindrade, fastighetsservice, lokalkostnader samt IT-tjänster ökar. Prognosen för övriga kostnader understiger budget med 512 miljoner kronor.

Avskrivningskostnaderna för hälso- och sjukvården uppgår till 933 (721) miljoner kronor och ökar med 29,4 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Avskrivningarna ökar framför allt på Karolinska Universitetssjukhuset med anledning av att ny medicinteknisk utrustning har tagits i bruk och samt att delar av Nya Karolinska Solna färdigställts och delvis tagits i bruk. De prognostiserade avskrivningarna för 2017 uppgår till 1 159 miljoner kronor vilket är 142 miljoner kronor lägre än årets budget. Finansnettot uppgår för perioden till -808 (-494) miljoner kronor, där ökningen härrör sig till Nya Karolinska Solna.

Den totala vårdkonsumtionen gällande antal läkarbesök minskar, -1,1 procent, i jämförelse med föregående år. Övriga besök[6] ökar med 4,2 procent. Antal vårdtillfällen minskar med -1,6 procent.

Investeringar inom hälso- och sjukvård

För perioden uppgick hälso- och sjukvårdens (inklusive fastigheter) totala ackumulerade investeringar till 6 272 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad i förhållande till årets budget på 80,6 procent. Några av de större investeringarna som pågår under året är Nya Karolinska Solna, behandlingsbyggnad Danderyds sjukhus, ny- och ombyggnation operation

[6] Övriga besök avser besök som genomförs hos till exempel distrikts- och undersköterskor på husläkarmottagningar, hos fysioterapeuter, logopeder, arbetsterapeuter och kiropraktorer.

Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge, vårdavdelningar och behandling S:t Görans sjukhus, ny- och ombyggnation Södertälje sjukhus och behandlingsbyggnad Södersjukhuset.

Prognosen för investeringar inom hälso- och sjukvård 2017 uppgår till 7 067 miljoner kronor, vilket är 713 miljoner kronor lägre än årets budget. Prognosdifferensen kan hänföras till förseningar i om-/tillbyggnader av akutsjukhusen och beror på förskjutningar mellan åren.

4. Kollektivtrafik

Resultat kollektivtrafik*	**Utfall 2017**	**Utfall 2016**	*Förändring*	**Prognos 2017**	**Budget 2017**	**Avvikelse Prognos**	**Bokslut 2016**
Mkr	**jan-nov**	**jan-nov**				**- budget**	
Verksamhetens intäkter							
Resenärsintäkter	7 438	6 876	8,2 %	8 124	7 877	247	7 542
Landstingsbidrag	9 123	8 831	3,3 %	9 952	9 952	0	9 634
Övriga intäkter	3 934	3 558	10,5 %	4 317	3 946	370	3 983
Summa verksamhetens intäkter	**20 494**	**19 266**	**6,4 %**	**22 392**	**21 775**	**617**	**21 159**
Verksamhetens kostnader							
Bemanningskostnader	-650	-581	11,8 %	-701	-741	40	-645
Köpt trafik	-12 352	-12 286	0,5 %	-13 556	-13 794	238	-13 431
Övriga kostnader	-3 211	-3 027	6,1 %	-4 115	-3 375	-740	-3 612
Summa verksamhetens kostnader	**-16 213**	**-15 895**	**2,0 %**	**-18 371**	**-17 909**	**-461**	**-17 688**
Avskrivningar	-2 771	-2 531	9,5 %	-3 033	-3 073	40	-2 830
Finansnetto	-419	-438	-4,4 %	-489	-543	54	-480**
Resultat	**1 092**	**402**		**500**	**250**	**250**	**161*** **

* Kollektivtrafik innefattar trafikförvaltningen, AB Storstockholms Lokaltrafik, Waxholms Ångfartygs AB, färdtjänstverksamheten och förvaltning för utbyggd tunnelbana.

**Exklusive ränteeffekt på pensionskostnader för bolag inom LISAB-koncernen.

***Avser resultat före bokslutsdispositioner och skatt, justerat för ränteeffekt på pensionskostnader.

Kollektivtrafikens[7] resultat per november uppgår till 1 092 (402) miljoner kronor, vilket är 690 miljoner kronor högre än motsvarande period föregående år. För helåret prognosticeras ett resultat på 500 miljoner kronor, vilket är 250 miljoner kronor högre än årets budget.

Periodens resenärsintäkter uppgår till 7 438 (6 876) miljoner kronor, vilket är 8,2 procent högre än motsvarande period föregående år. Ökningen förklaras av en ökad försäljning av långa periodbiljetter i början av året, det vill säga innan prisförändringen trädde i kraft[8], samt ett ökat resande med enkelbiljetter. Prognosen för resenärsintäkterna överstiger budget med 247 miljoner kronor. Ökningen kommer sig av en högre resandebas än

[7] Verksamhetsområdet kollektivtrafik omfattar kollektivtrafik på land och på vatten, särskild kollektivtrafik, samt utbyggnaden av Stockholms tunnelbana.
[8] En prisförändring inom SL-trafiken trädde i kraft den 9 januari 2017.

budgeterat vid ingången av 2017, positiva effekter av förändringar i biljettsortimentet samt den positiva intäktsutvecklingen i början av året.

Periodens övriga intäkter uppgår till 3 934 (3 558) miljoner kronor, vilket är 10,5 procent högre än motsvarande period föregående år. Avvikelsen förklaras av högre intäkter avseende näringsbidrag och reklam samt ökad ersättning för sjukresor. Dessutom tillkommer flertalet resultatneutrala poster såsom externa projekt, uthyrning av pendeltåg och bussar samt vidarefakturering av bland annat drivström och bränsle. Prognosen för övriga intäkter överstiger budget med 370 miljoner kronor, vilket förklaras av högre intäkter avseende näringsbidrag, uthyrning av pendeltåg och bussar samt vidarefakturering av resultatneutrala poster enligt ovan.

Kostnaderna för köpt trafik uppgår under perioden till 12 352 (12 286) miljoner kronor, en ökning med 0,5 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Avvikelsen återfinns inom såväl köpt landtrafik (0,4 procent), köpt sjötrafik (8,0 procent) samt köpt färdtjänsttrafik (1,9 procent). Prognosen för köpt trafik understiger budget med 238 miljoner kronor. Avvikelsen avser huvudsakligen trafikslaget buss och förklaras av färre resenärer än budgeterat inom områden med VBP-avtal[9] samt förändrade priser i avtalen. Ytterligare en förklaring till avvikelsen är att kostnaderna för VBP-avtal under årets början blev lägre än vad som periodiserats i årsbokslut 2016.

Periodens övriga kostnader uppgår till 3 211 (3 027) miljoner kronor, vilket är 6,1 procent högre än motsvarande period föregående år. Prognosen för övriga kostnader överstiger budget med 740 miljoner kronor. Avvikelsen avseende såväl periodens utfall som prognos förklaras i huvudsak av upparbetade utgifter inom investeringsprojekt samt restvärden inom anläggningsregistret som behövt kostnadsföras. Detta avser främst utgifter kopplade till program Röda linjens uppgradering, till följd av beslutet att förskjuta medel för införandet av helautomatisk drift, samt utgifter kopplade till program Spårväg City till följd av förlängningen till Sergels torg. Utöver ovanstående tillkommer ökade kostnader avseende externa projekt. Kostnaderna för externa projekt möts av motsvarande erhållna intäkter varför detta inte påverkar resultatet.

Investeringar inom kollektivtrafik

Under perioden uppgår kollektivtrafikens totala investeringar till 6 293 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 60,4 procent i förhållande till årets budget. Några av de större investeringar som pågår under perioden är programmen/projekten Röda linjen, Pendeltåg,

[9] VBP-avtal = avtal där entreprenören erhåller ersättning per verifierad betalande påstigande.

Roslagsbanans utbyggnad, Tvärbana Norr Solnagrenen, Tvärbana Norr Kistagrenen, Citybanan[10] samt utbyggnad av tunnelbanan[11].

Årets prognos för investeringar inom kollektivtrafiken uppgår till 8 469 miljoner kronor vilket är 1 954 miljoner kronor lägre än budget. Prognosavvikelserna återfinns främst inom programmen/projekten Röda linjen, Roslagsbanans utbyggnad, Tvärbana Norr Solnagrenen, bussdepåer, tunnelbana till Arenastaden och tunnelbana till Barkarby.

[10] Trafikverket ansvarar för byggandet av Citybanan, men de två stationerna finansieras och ägs av Stockholms läns landsting.
[11] Blå linje (Kungsträdgården – Nacka centrum – söderort), Gul linje (Odenplan – Arenastaden) och Blå linje (Akalla – Barkarby) samt att bygga ut depå och fordonskapacitet.